

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

08 Ekim 2013

Sayı : 84373613-251-03/
Konu : TSK ve TSKB Genel Kurul Toplantıları.

**TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ VE
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİKLERİNE**
(GENELGE NO: 2013 /...~~7~~.....)

11/04/2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la, 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda önemli değişikliklere gidilmiştir. Söz konusu Kanunun 21 inci maddesiyle 4572 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi yeniden düzenlenmiş, tarım satış kooperatif ve birliklerinin yeniden tanımlanan organları çerçevesinde “denetim kurulları” 11/4/2013 tarihi itibariyle kaldırılmıştır.

Diğer yandan, kooperatif ve birliklerin nasıl denetleneceği ise 6455 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle değiştirilen 4572 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde ve aynı Kanunun 80 inci maddesiyle 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesine eklenen beşinci ve altıncı fıkralarda düzenlenmiştir.

Buna göre; Bakanlıkça ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslar dikkate alınarak belirlenen birliklerin 6102 sayılı Kanun çerçevesinde “bağımsız denetime” tabi olacağı (4572 s. Kanun md. 5/1); bağımsız denetime tabi olmayan birlikler ile tüm tarım satış kooperatiflerinin ise Bakanlığımızca hazırlanıp, Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak Yönetmelik çerçevesinde denetleneceği (6102 s. Kanun md. 397/5) ve bu kapsamda denetime tabi olduğu hâlde söz konusu denetimi yaptırmayanların finansal tabloları ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporlarının düzenlenmemiş sayılacağı (6102 s. Kanun md. 397/5) öngörülmüştür.

Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak Yönetmeliğe ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, söz konusu Yönetmelik henüz yürürlüğe konulmamıştır.

Öte yandan, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’nun 45 inci maddesinin birinci fıkrası ve tarım satış kooperatiflerinin anasözleşmelerinin 24 üncü maddesine (birlik anasözleşmesi md. 22) göre, kooperatif ve birliklerin iş yıllarının bitimini takiben altı ay içinde (kooperatif bir birliğe bağlı ise dört ay içinde) olağan genel kurul toplantılarını yapmak zorundadır.

1

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Anasözleşmenin 25 inci maddesinin beşinci fıkrasına (birlik anasözleşmesi md. 23/5) göre de, olağan genel kurul toplantısı gündeminde; “yönetim ve denetim kurulları tarafından verilen raporların okunması”, “bilanço, envanter ve gelir-gider farkı hesaplarının incelenmesi, onaylanması veya reddi”, “yönetim kurulu ile denetim kurulu üyelerinin ibrası ve gelecek yılın bütçe ve çalışma programının görüşülmesi ve karara bağlanması”, “süresi biten yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile birlik temsilcilerinin asil ve yedeklerinin yerlerine yenilerinin seçimi” ve gerekli görülen diğer hususların gündeme konulmasının zorunlu olduğu düzenlenmiştir.

Yine, kooperatif anasözleşmesinin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (3) nolu bentlerine göre, “1) Bilanço, bilanço hesaplarının dökümü, gelir gider farkı hesapları ile yönetim kurulu ve denetçiler tarafından verilen raporları inceleyerek kabul veya reddetmek” ve “3) Yönetim ve denetim kurulları üyelerini ibra etmek veya sorumluluklarına karar vermek, gerektiğinde bunları azletmek” genel kurulun yetkileri arasında sayılmış; anasözleşmenin “bilançonun tasdiki ve ibra” başlıklı 31 inci maddesinde de, bilançonun tasdikine dair olan genel kurul kararlarının yönetim kurulu ile denetim kurulunun (denetçilerin) ibrasını da kapsayacağı (md. 31/1), kooperatif denetim kurulu (denetçi) raporu ile Bakanlıkça, kooperatif/birlikten işlem, hesap ve varlıkları ile mali tablolarını bağımsız denetim kuruluşuna denetletirmesi istendiği takdirde, bu denetim sonucunda düzenlenen raporların genel kurulda görüşülmeden bilanço ve hesapların kabul; yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ibra edilmiş sayılmayacağı (md. 31/2) ve ibra edilmeyen yönetim ve denetim kurulu üyelerinin (denetçilerin), bu organlara aynı genel kurulda tekrar seçilemeyeceği (md. 31/4) hükme bağlanmıştır (birlik anasözleşmesi md. 29 ve 30).

Diğer yandan, 1163 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin son fıkrası ve kooperatif anasözleşmesinin 25 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine (birlik anasözleşmesi md. 23/4) göre de, gündemde olmayan hususların genel kurulda görüşülemeyeceği; ancak, genel kurula katılma hakkına sahip ortakların en az 1/10’unun gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce yazılı teklifte bulunmaları halinde “bilanço incelemesinin ve ibranın geriye bırakılması” ile ilgili hususların, genel kurula katılanların yarısından bir fazlasının kabulü ile gündeme alınarak karara bağlanacağı düzenlenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızca birliklere iletilen 3/5/2013 tarihli ve 2013/04 sayılı Genelgenin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, 6455 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten (11/04/2013’den) önce tamamlanan döneme ilişkin hesap ve işlemlerin görüşüleceği genel kurul toplantılarına mülga denetim kurullarınca hazırlanan denetim raporlarının sunulacağı, görevi sona eren denetim kurullarının, görevlerinin sona erdiği tarihe kadar olan döneme ilişkin denetim kurulu raporlarını hazırlayıp, bu raporları o döneme ait hesap ve işlemlerin görüşüldüğü genel kurul toplantısına sunacakları, (d) bendinde de, 6102 sayılı Kanunun 397 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre, denetime tabi birlik ve kooperatiflerin söz konusu denetimi yaptırana kadar finansal tabloları ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporlarının düzenlenmemiş sayılacağı ve fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren denetlenmemiş mali tablolar ve faaliyet raporlarının görüşülmesinde ve buna bağlı olarak ibra kararının alınmasında çıkarılacak yönetmelik hükümlerine göre hareket edileceği öngörülmüştür.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Yukarıda yer verilen hüküm ve düzenlemeler karşısında; 6102 sayılı Kanununun 397 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca çıkarılması gereken Yönetmeliğin henüz yürürlüğe konulmaması nedeniyle, ilgili döneme ilişkin hesap ve işlemleri denetlenmemiş ve olağan genel kurul toplantı süreci işleyen birlik ve tarım satış kooperatiflerinin, genel kurul toplantısı, toplantı gündeminin oluşturulması, bilanço ve faaliyet raporlarının görüşülmesi ve kabulü ile yönetim kurulu üyelerinin seçimi ve ibrası gibi hususlarda tereddüde düşükleri anlaşılmaktadır.

Bu durum karşısında, yukarıdaki hükümler çerçevesinde, **tarım satış kooperatifleri** ile **bağımsız denetime tabi olmayan birlikler** aşağıdaki hususlara riayet edecektir.

1) 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 45 inci maddesinin birinci fıkrası (4572 sayılı Kanununun 8/2 hükmü yollaması) ve tarım satış kooperatif anasözleşmesinin 24 üncü ve birlik anasözleşmesinin 22 nci maddeleri gereğince, 6102 sayılı Kanununun 397/5 hükmü uyarınca denetim yaptırılmamış olsa bile, iş yılının bitimini takiben altı ay içinde (kooperatif bir birliğe bağlı ise dört ay içinde) olağan genel kurul toplantılarının yapılması gerekmektedir.

2) Olağan genel kurul toplantısı gündeminin, kooperatif anasözleşmesinin 25 inci ve birlik anasözleşmesinin 23 üncü maddelerinde öngörülen zorunlu gündem maddelerini içerecek şekilde hazırlanması gerekmektedir.

3) Kooperatif anasözleşmesinin 31 inci ve birlik anasözleşmesinin 30 uncu maddeleri hükmü uyarınca; 6102 sayılı Kanununun 397/5 hükmü çerçevesinde zorunlu kılınan denetimler yaptırılmadan ve denetim raporları genel kurula sunulmadan; gündeme konulması zorunlu olsa bile, denetlenmemiş dönemlere ilişkin bilanço, bilanço hesaplarının dökümü, gelir gider farkı hesapları ile yönetim kurulu raporlarının incelenmesi, kabulü veya reddi ve yönetim kurulu üyelerinin ibrası hususları görüşülerek karara bağlanamayacaktır. Gündemde yer vermek suretiyle veya 1163 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin son fıkrası ve kooperatif anasözleşmesinin 25/4 ve birlik anasözleşmesinin 23/4 hükümleri çerçevesinde, bilanço incelemesi ve ibra, denetlenmemiş dönemlere ilişkin denetim raporlarının hazırlanmasını takiben gerçekleştirilecek ilk genel kurul toplantısına kadar **geriye bırakılacaktır**.

4) Ancak, Bakanlığımızca birliklere iletilen 3/5/2013 tarihli ve 2013/04 sayılı Genelgenin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca, mülga denetim kurullarının raporlarını sunmaları durumunda, 6455 sayılı Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten (11/04/2013'den) önce başlayıp bu tarihten sonra tamamlanan döneme ilişkin hesap ve işlemlerle ilgili (örneğin 1/8/2012-11/4/2013 dönemi) ara dönem bilanço, gelir gider fark hesapları ile faaliyet raporlarının düzenlenmesi halinde, **denetlenen dönemle sınırlı olmak üzere**, mali tablolar ve faaliyet raporlarının görüşülerek karara bağlanması ve **vine denetlenen dönem işlemleri ile sınırlı olmak üzere**, yönetim kurulu üyeleri ile mülga denetim kurulu üyelerinin **kısmi ibrası** mümkün olabilecektir. Bu durumda, denetlenmeyen döneme ilişkin mali tablolar ve faaliyet raporları ile yönetim kurulu üyelerini ibrasının görüşülüp karara bağlanmasında bu Genelgenin 3 üncü maddesine göre hareket edilecektir.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

5) Bu hususlar dışında kalan diğer konular, genel kurul toplantılarında gündem çerçevesinde görüşülerek karara bağlanması mümkün olabilecektir.

6) Gündemde yer alması durumunda, yönetim kurulu üyelerinin seçiminin, 4572 sayılı Kanunun ve anasözleşmelerin ilgili hükümleri çerçevesinde yapılması mümkün olabilecektir. Denetlenmeyen dönemlere ilişkin olarak ibranın geriye bırakılması durumunda, görev süresi dolan mevcut yönetim kurulu üyelerinin yeniden seçilmeleri mümkün olabilecektir. Ancak, 6102 sayılı Kanunun 397/5 hükmü uyarınca çıkarılacak Yönetmelik çerçevesinde yaptırılacak denetimi takiben gerçekleştirilecek ilk genel kurul toplantısında, haklarında ibra edilmeme yönünde karar verilmesi halinde, ibra edilmeyen yönetim kurulu üyelerinin durumunun ilgili mevzuat hükümler uyarınca genel kurulca yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

İsmail YÜCEL
Bakan a.
Müsteşar V.

EKLER :
EK-1 : Örnek Gündem.